

Monica Violeta Achim

CORUPȚIA ȘI ECONOMIA SUBTERANĂ

TEORII ȘI STUDII

Presa Universitară Clujeană

MONICA VIOLETA ACHIM

CORUPȚIA ȘI ECONOMIA SUBTERANĂ

TEORII ȘI STUDII

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. Cristina Ciumaș

Prof. univ. dr. Sorin Nicolae Borlea

ISBN 978-606-37-0217-4

© 2017 Autoarea volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

**Universitatea Babeș-Bolyai
Presă Universitară Clujeană**

Director: Codruța Săcelean

Str. Hasdeu nr. 51

400371 Cluj-Napoca, România

Tel./fax: (+40)-264-597.401

E-mail: editura@editura.ubbcluj.ro

<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

MONICA VIOLETA ACHIM

**CORUPȚIA
ȘI ECONOMIA SUBTERANĂ**

TEORII ȘI STUDII

PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ

2017

Cuprins

Introducere.....	9
Lista tabelelor, graficelor și figurilor	13
Capitolul 1. Corupția și economia subterană – abordări teoretico-metodologice	17
1.1. Abordări conceptuale.....	17
1.1.1. Definirea corupției	17
1.1.2. Definirea economiei subterane.....	18
1.1.3. Evaziunea fiscală și fraudă fiscală	24
1.2. Instrumente de măsurare.....	31
1.2.1. Măsurarea corupției	31
1.2.2. Măsurarea economiei subterane.....	31
1.3. Relația dintre corupție și economia subterană.....	35
1.4. Studii de caz	38
1.4.1. Corupția în țările Uniunii Europene	38
1.4.2. Economia subterană în țările Uniunii Europene	41
1.4.3. Relația între corupție și economia subterană. Studii de caz	44
Capitolul 2. Cauze ale corupției și economiei subterane	47
2.1. Cauze generale. Revizuirea literaturii.....	47
2.2. Rolul presiunii fiscale.....	54
2.2.1. Abordări generale privind presiunea fiscală	54
2.2.1.1. Presiunea fiscală. Concepte și instrumente de comensurare ...	54

2.2.1.2. Curba Laffer și evaziunea fiscală.....	56
2.2.1.3. Presiunea fiscală în țările Uniunii Europene..	58
2.2.2. Presiunea fiscală și corupția.....	62
2.2.2.1.Revizuirea literaturii	62
2.2.2.2. Studii de caz	64
2.2.3. Presiunea fiscală și economia subterană.....	70
2.2.3.1. Revizuirea literaturii	70
2.2.3.2. Studiu de caz	73
2.3. Rolul guvernantei publice	75
2.3.1. Abordări generale privind guvernanta publică	75
2.3.1.1. Guvernanta publică. Concepte și instrumente de măsurare.....	75
2.3.1.2. Guvernanta publică în țările Uniunii Europene	77
2.3.2. Guvernanta publică și corupția.....	80
2.3.2.1.Revizuirea literaturii	80
2.3.2.2. Studiu de caz	81
2.3.3. Guvernanta publică și economia subterană	83
2.3.3.1. Revizuirea literaturii	83
2.3.3.2. Studiu de caz	84
2.4. Rolul satisfacției financiare	90
2.4.1. Abordări generale.....	90
2.4.2. Satisfacția financiară și corupția.....	90
2.4.2.1. Revizuirea literaturii	90
2.4.2.2. Studii de caz	91
2.4.3. Satisfacția financiară și economia subterană	94
2.4.3.1. Revizuirea literaturii	94
2.4.3.2. Studiu de caz	95
Capitolul 3. Determinanții comportamentali ai corupției și economiei subterane	99
3.1. Cultura	101
3.1.1. Abordări generale.....	101
3.1.1.1. Concept și instrumente de măsurare	101
3.1.1.2. Cultura în țările Uniunii Europene	104

3.1.2. Cultura și corupția	108
3.1.2.1. Revizuirea literaturii	108
3.1.2.2. Studii de caz	111
3.1.3. Cultura și economia subterană.....	120
3.1.3.1. Revizuirea literaturii	120
3.1.3.2. Studii de caz	122
3.2. Religia.....	136
3.2.1. Abordări conceptuale	136
3.2.2. Religia și corupția	137
3.2.2.1. Revizuirea literaturii	137
3.2.2.2. Studiu de caz	138
3.2.3. Religia și economia subterană	142
3.2.3.1. Revizuirea literaturii	142
3.2.3.2. Studiu de caz	143
3.3. Moralitatea fiscală.....	146
3.3.1. Abordări conceptuale	146
3.3.2. Moralitatea fiscală și corupția	146
3.3.2.1. Revizuirea literaturii	146
3.3.2.2. Studiu de caz	147
3.3.3. Moralitatea fiscală și economia subterană	149
3.4. Încrederea în stat.....	150
3.4.1. Abordări generale.....	150
3.4.2. Încrederea și corupția.....	152
3.4.2.1. Revizuirea literaturii	152
3.4.2.2. Studiu de caz	152
3.4.3. Încrederea și economia subterană	154
3.5. Fericirea.....	155
3.5.1. Abordări conceptuale și evidențe la nivelul Uniunii Europene	155
3.5.2. Fericirea și corupția	157
3.5.2.1. Revizuirea literaturii	157
3.5.2.2. Studiu de caz	158
3.5.3. Fericirea și economia subterană	161
3.5.3.1. Revizuirea literaturii	161
3.5.3.2. Studiu de caz	165

Capitolul 4. Efecte ale corupției și economiei subterane	169
4.1. Corupția și economia subterană – efecte asupra dezvoltării economice	169
4.2. Corupția și efectele asupra sănătății populației	172
4.2.1. Corupția și sănătatea fizică	173
4.2.2. Corupția și sănătatea mentală (fericirea).....	174
Bibliografie	185

ISBN: 978-606-37-0217-4